

VETERINÀRIA

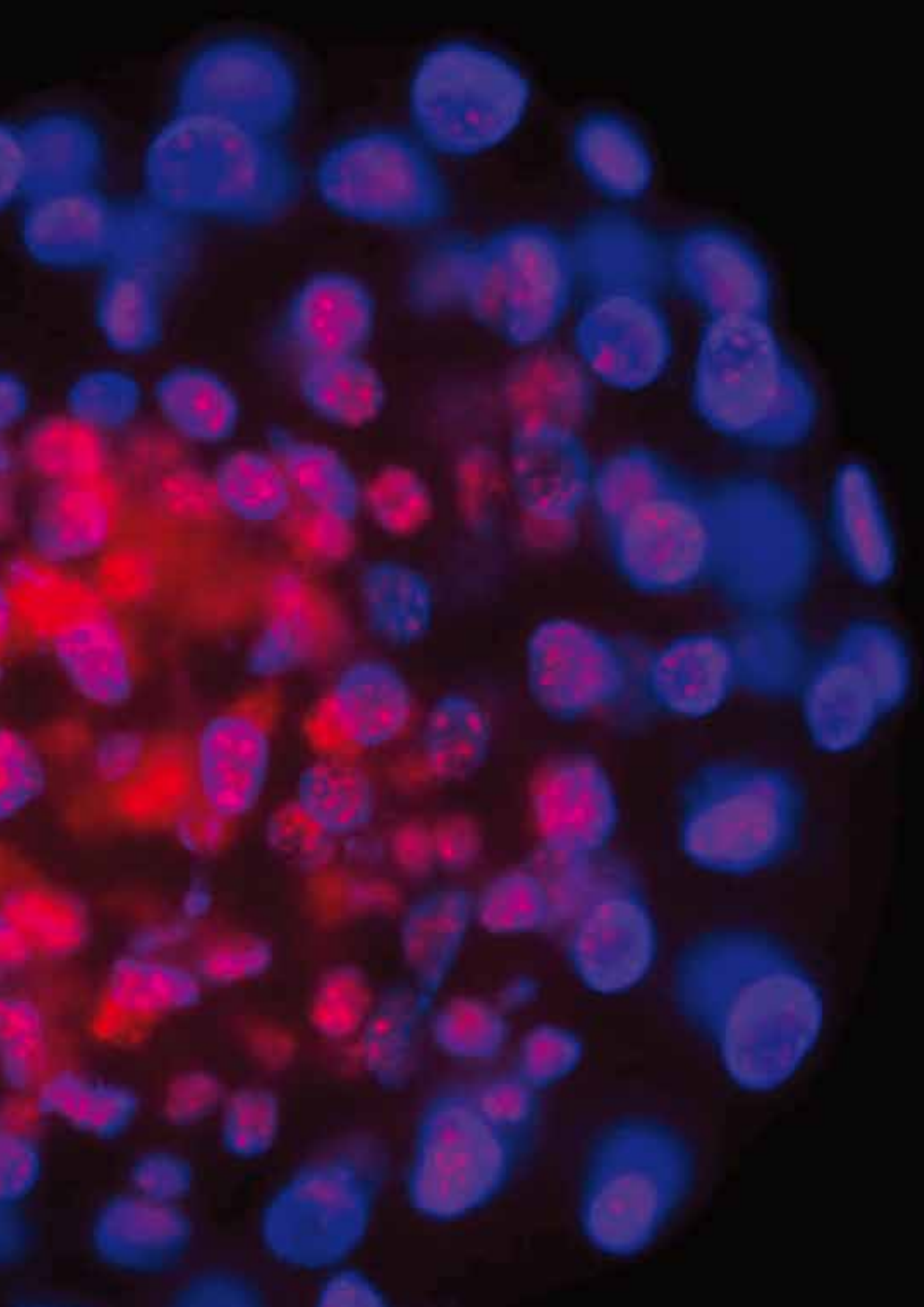

L'apicultura a les Illes: Una ramaderia tradicional

**Gran acollida del taller de medicaments veterinaris
Ibabsa: Els resultats del projecte Q-Pork Chains, a Palma**

En col·lectiu de veterinaris jubilats celebra el dinar de Nadal entre homenatges

Seguretat Alimentària # jubilats # VSF # cas clínic # assessoria # els nostres centres # perfil col·legial

MALLORCA

C/ Esperanto, 8
07198 Son Ferriol
Tel. 971 42 61 72

C/ Vázquez de Mella, 7
07630 Campos
Tel. 971 65 62 62

Pl. des Fossar, s/n
07510 Sineu
Tel. 971 52 10 80

MENORCA

C/ dels Bijuters, 36,
parcel·la 11
07760 Ciutadella
Tel. 971 38 47 45

EIVISSA

Av. d'Espanya, 49, 3r
07800 Eivissa
Tel. 971 19 55 68

ibabsa
Institut de Biologia Animal de Balears

www.ibabsa.net

sumari

- AVEPA: Cursos	4
- Assessoria Jurídica • Seguretat alimentària	6
- Veterinaris Sense Fronteres	7
- Portada: L'apicultura a Balears	8
- Perfil col·legial: Sylvia Giménez Fluxà	11
- Actualitat: Sant Francesc en imatges	12
- Actualitat: Taller de Medicaments veterinaris	13
- Actualitat • Noms del COVID	14
- Actualitat • art al COVID	15
- Ibabsa	16
- Cas Clínic: Presentació • Col·legi	17
- Els nostres centres veterinaris: Montuiri Veterinaris	18
- Col·lectiu de Veterinaris Jubilats	20
- La història de la Veterinària a les Illes Balears	21
- Cas clínic: Resolució	22

Una 'població ideal'

Imaginín el que podria ser una "població ideal"; tots els individus amb igualtat d'oportunitats des de que neixen. En el moment que assoleixen l'adolescència s'encarreguen de cuidar als més petits de la família i aleshores passen a ajudar en les tasques domèstiques fins que han madurat el suficient com per protegir el seu poble.

En el moment que han demostrat la seva vàlua i experiència ja es poden dedicar a la funció més especialitzada, la de proveir d'aliments i queviures la comunitat per a que tots els individus del poble puguin sobreviure i desenvolupar les seves funcions.

També és important que tots prioritzin el benestar i supervivència del poble, davant de les necessitats individuals, inclús posant la seva vida al servei de la comunitat fins al darrer extrem. I, finalment, el que no aporta res al col·lectiu, en moments de penúries, és expulsat del grup i deixa de viure a costa d'aquests.

Curiosament, aquesta població existeix i és l'apícola. Fa cent milions d'anys que les abelles conviuen i molt probablement sigui degut a la seva estratègia social. Tal vegada el que nosaltres coneixem com a grans valors humans, siguin només els requisits imprescindibles per a la supervivència d'una població...

Edita: Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears (COVIB). **Direcció veterinària:** Francesc Solà. **Direcció periodística:** Joan Sans (Dirkom).

Consell editorial: Jesús Martínez, Lluís Riera, Mireia Mayol, Jorge Cañellas, José Manuel Alanzor i Marc Sánchez. **Fotografia:** Jaime Reina.

Publicitat: COVIB (Cecilio Metelo, 14 2ºD - Tel: 971 71 30 49). **Impressió:** Gràfiques Planisi. **Dipòsit legal:** LE-920-1998

El Comitè de Redacció recorda als col·laboradors de la revista que poden utilitzar tant el català com el castellà en l'elaboració dels seus articles. Veterinària no es fa responsable ni s'identifica amb les opinions que els seus col·laboradors expressen a través dels treballs publicats. Reservats tots els drets. Prohibida la reproducció total o parcial de qualsevol informació gràfica o escrita per qualsevol mitjà sense el permís escrit del Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears.

Marta Amat ofereix una xerrada sobre etologia a Palma

Va ser el darrer curs de formació continuada previst per a 2011

El passat dia 29 d'octubre tingué lloc el curs sobre etologia, l'últim dins el cicle de Formació continuada d'AVEPA 2011. Va córrer a càrrec de la veterinària Marta Amat, diplomada pel Col·legi Europeu de Medicina del Comportament (*European College of Veterinary Behavioural Medicine - Companion Animals*) i responsable del Servei d'Etologia de l'Hospital Clínic de la Facultat de Veterinària de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB).

La veterinària aconseguí connectar amb el públic amb una xerrada molt amena on es varen tractar temes com l'agressivitat en es ca i el maneig de les mascotes tant a la clínica com en l'entorn familiar. L'assistència va ser de 28 persones.

Eivissa i Menorca acullen el curs de neurologia

Daniel Sánchez Masian va donar les xerrades

4

Foto cedida per AVEPA

El manescal Daniel Sánchez Masian visità per novembre Eivissa i Menorca, on donà sengles xerrades sobre neurologia, organitzades per la vocalia d'AVEPA a Balears. Llicenciat en Veterinària per la Universitat Complutense de Madrid l'any 99, des de 2004 treballa a l'Hospital Ars Veterinària de Barcelona i des de 2008 és resident de l'*European College of Veterinary Neurology*. La sessió d'Eivissa

tingué lloc el 12 de novembre a l'hotel Los Molinos de la capital pitiusa, i la de Menorca, dues setmanes més tard a l'hotel Capri de Maó.

El programa abordava qüestions com la neurologia felina, el tractament actual de l'epilèpsia canina, l'ocupació de glucocorticoides en malalties neurològiques o la parèxia en pacients geriàtrics de races grans.

Neix el Grup de Neurologia i Neurocirurgia d'AVEPA

AVEPA compta des de fa unes setmanes amb el Grup de Neurologia i Neurocirurgia, presidit pel manescal de La Merced, Alejandro Luján, i que inicià oficialment la seva activitat en el passat Congrés de Grups. Si bé el grup d'aquestes especialitats ja existia, funcionava de manera independent sense el paraigües d'AVEPA. Segons ha informat Luján, el grup realitzarà en el decurs de 2012 un congrés temàtic sobre urgències neurològiques en col·laboració amb el Grup d'Emergències i Cures Intensives.

El Grup, presidit per Alejandro Luján, realitzarà en el 2012 un congrés sobre urgències neurològiques

Mar Félix i Lluís Riera, protagonistes de la darrera xerrada de l'any d'AVEPA

Mar Félix i Lluís Riera, dos ponents locals de sobra coneguts pel col·lectiu clínic balear, foren els responsables de la darrera xerrada organitzada enguany a Mallorca per la vocalia d'AVEPA Balears, en col·laboració amb el COVIB. La jornada, que es centrà en el sistema cardiorespiratori, congregà 67 manescals a l'Hotel Valparaíso, 'seu' habitual dels cursos d'AVEPA, i complí amb les expectatives generades.

Félix, que dirigeix el Servei de cardiologia i ecografia veterinària mòbil, i Riera, soci de la Clínica Canis de Palma i encarregat dels serveis de medicina i cirurgia de l'aparell cardiorespiratori, ecografia, ecocardiografia i endoscòpia, donaren un enfocament pràctic a les seves exposicions a través de nombrosos casos clínics.

Els temes tractats varen ser, entre altres, la revisió de la malaltia mitral i la cariomiotopia dilatada, l'abordatge del vessament pericàrdic i l'hèrnia diafragmàtica, el protocol diagnòstic de la tos, alguns conceptes de les cirurgies cardíques i un petit recordatori de la patologia cardíaca felina.

La jornada sobre 'cardio', que tingué lloc el 19 de novembre, creà gran expectació i omplí a vessar la sala de l'hotel Valparaíso

5

Palma acollirà el mes de maig el Workshop Feline Dermatology

El principal curs de dermatologia felina d'Europa aterra aquest 2012 a les Illes

Un dels més destacats cursos del panorama veterinari europeu, el 'Workshop Feline Dermatology', organitzat per l'European Society of Veterinary Dermatology (ESVD), arriba a les Illes. Ho farà els propers 24, 25 i 26 de maig amb un nodrit programa científic que serà difós per ponents de la talla de Mar Bardagí, Laura Ordeix, Linda Frank o Hillary Jackson. El 'Workshop' se celebrarà només dos mesos abans del 7è Congrés Mundial de la World Association for Veterinary Dermatology, al Canadà, a finals de juliol. En continuarem parlant. Per a més informació: Amparo Ortunez. aortuneznavarro@yahoo.es

¿Es obligatorio el sello de rabia? ¿Qué sanciones puede haber por no ponerlo?

La Orden Conjunta de las Consellerías de Agricultura y Pesca y de Sanidad y Seguridad Social de 7 de junio de 1996, por la que se regula el desarrollo de la Campaña de vacunación antirrábica de perros y gatos en el ámbito de las Islas Baleares, obliga a la vacunación antirrábica de la población canina de la comunidad autónoma y la recomienda para los gatos, siendo el sello del año en curso la única acreditación oficial de la vacunación del animal. Este sello debe ser adherido por el veterinario en el pasaporte intracomunitario o tarjeta sanitaria del animal estampando su firma y número de colegiado.

Por tanto, la única acreditación oficial de que la vacuna antirrábica ha sido

suministrada es el sello de la campaña, no siendo suficiente la adhesión de la referencia a la sustancia administrada.

Aquel veterinario que administra la vacuna antirrábica y no adhiere el sello oficial está incumpliendo sus deberes profesionales y vulnerando la confianza mutua que debe existir entre cliente y veterinario, ya que el propietario del animal carecerá de la justificación oportuna de la administración de la mentada vacuna con los posibles perjuicios que ello puede ocasionarle si es requerido por la autoridad pública.

Por todo ello, el veterinario estaría infringiendo el Código Deontológico para el ejercicio de la profesión veterinaria, cometiendo una infracción que

La única acreditación oficial de que la vacuna antirrábica ha sido suministrada es el sello de la campaña

podría calificarse de leve o grave, abarcando las sanciones correspondientes desde una amonestación privada hasta la suspensión en el ejercicio profesional en el ámbito del colegio entre 1 mes y 1 día y 1 año.

**BUFETE ANTONIO FONT
ABOGADOS**

seuretat alimentària

6

Una vaca sacrificada en una matanza domiciliaria fue la causa de la infección; La rápida intervención de las autoridades de Salud Pública evitó males mayores

La revista europea de Epidemiología, prevención y control de enfermedades infecciosas, Eurosurveillance, describe en su nº de 10 de noviembre un brote de Antrax que afectó a 2 personas en octubre de 2011 que estuvieron expuestas a una vaca infectada de *Bacillus anthracis*, vía consumo de carne en un caso, y por estar involucrada en su sacrificio en el otro, en una localidad del sureste de Rumanía.

Dada la importancia del evento se reproduce parte del artículo.

“El 7 de octubre, una persona de unos 20 años fue ingresada en un hospital con

Descritos dos casos de infección humana por *Bacillus anthracis* en Rumanía

fiebre, escalofríos, malestar, problemas serios respiratorios y lesiones pustulares en ambos antebrazos, falleciendo el día 9. La causa de la muerte fue debida a fallo respiratorio y cardiovascular y shock séptico debido a diseminación de la infección con *B. anthracis*, confirmada por la presencia de la bacteria en la piel y líquido cerebroespinal. Una segunda persona afectada, también de unos 20 años y de la misma localidad, fue confirmada como caso de ántrax cutáneo. En este caso sólo presentaba lesiones pustulares en el dedo índice de una mano. Respondió bien al tratamiento antibiótico.

En la investigación epidemiológica que se llevó a cabo se identificó a una vaca infectada con *B. anthracis*, que fue sacrificada en una matanza domiciliaria el 28 de septiembre, como la causa de la infección. Un total de 9 personas estuvieron expuestas a través del consumo de su carne insuficientemente cocinada, y 4 de ellas tomaron parte en el sacrificio.

Dada la rápida implementación de medidas por las autoridades locales de Salud pública, tras la identificación del primer afectado, el segundo caso fue rápidamente diagnosticado y adecuadamente tratado, además de prevenir otros futuros casos. El impacto de salud pública de este brote fue local.

El animal infectado había crecido en la localidad y no había constancia de que hubiera habido movimientos de éste hacia otras localidades. Su carne, además, no fue puesta a la venta, limitándose el consumo a los participantes de la matanza domiciliaria.

Estos 2 casos podrían haberse prevenido si se hubiera cumplido la normativa que obliga examinar las canales de estos animales sacrificados para consumo humano, en mataderos autorizados, por personal veterinario”.

Información más detallada puede obtenerse en Eurosurveillance, Volume 16, Issue 45, 10 November 2011.

Foto cedida per VSF

VSF exigeix a l'estat que es respecti la Sobirania Alimentària a l'Àfrica

els especuladors segueixen augmentant els seus beneficis mentre la fam augmenta a l'Àfrica.

Llavors, què reben els països amfitrions a canvi? Es tracta d'una situació de "win-win" per als inversors, no pas per als països o les comunitats d'Àfrica.

El cas més conegut és el de Mubende, a Uganda, on Kaveri Coffee Plantation Ltd., filial de l'empresa alemanya de cafè Kaffee Gruppe, va arrendar terres als pagesos locals que, després de 10 anys, viuen en condicions precàries als marges de les plantacions i no han obtingut cap indemnització. De fet, segons ha revelat la investigació *Understanding Land Investment Deals in Africa*, de l'Institut Oakland, la inseguretat alimentària, la pèrdua de la sobirania alimentària, el desplaçament dels petits pagesos i pageses, els conflictes, la devastació del medi ambient, la pèrdua d'aigua, l'empobriment i la inestabilitat política de les nacions africanes són algunes de les conseqüències de les grans inversions en terres africanes. A partir d'aquesta realitat, l'ONG Veterinaris Sense Fronteres ha engegat la campanya "Parin, aquí hi viu gent", amb l'objectiu de mobilitzar a la població de l'Estat espanyol perquè pressioni al nostre govern per tal que les empreses o altres actors que operen fora del territori espanyol respectin els drets humans de la població amfitriona. Concretament, aquesta campanya exigeix la Responsabilitat Extraterritorial dels Estats i posa l'èmfasi en la vulneració del Dret a l'Alimentació que s'està donant per l'acaparament de recursos a l'Àfrica en el qual el nostre estat hi està participant. Com a conseqüència, els i les africanes perden dia a dia la sobirania alimentària. De dia 24 a dia 31 de gener de 2012 arriba a Palma, a l'estació intermodal, l'exposició de la campanya, amb la que es duran a terme altres actes que podeu consultar a www.aquivegente.org i on també trobareu altres notícies relacionades i opcions de col·laboració amb la campanya.

En els darrers tres anys s'ha vist un augment progressiu de compra o arrendament de terres arreu del món, però sobretot a l'Àfrica, tal que si abans del 2008 varen ser acaparades al manco 4 milions d'hectàrees, només al 2009 varen ser gairebé 60 milions d'hectàrees - equivalent a les dimensions de França.

Però, qui són els interessats en acaparar aquestes terres africanes? Des de la crisi dels preus dels aliments de l'any 2007-2008 alguns països com Xina i Índia, davant l'alerta de no poder garantir l'alimentació de la seva població, varen començar a posar els seus ulls sobre Àfrica, on es podien i encara es poden obtenir terres a preus irrisoris i on hi ha països en els que la legislació de protecció mediambiental i social queda supeditada als interessos del capital.

Tot i que inicialment l'interès per l'acaparament de terres radicava en donar cobertura a les necessitats alimentàries, altres països o grups de països sense problemes per cobrir l'alimentació de la seva població com la UE i els EEUU, varen posar també els seus ulls sobre Àfrica, en aquest cas amb l'interès per cultivar productes com la jatropha, utilitzats per a la producció d'agrocombustibles. De fet, la UE i els EEUU han establert l'objectiu de reemplaçar el 30% i el 10% respectivament, de la seva benzina amb agrocombustibles.

Per si no n'hi hagués prou, l'especulació continua vent en la compra o arrendament de terres una possibilitat de negoci. Afegint-se a aquests factors, a més, el canvi climàtic, sobretot en els països empobrits, i per altra banda, l'augment de

la població que es preveu per als propers anys: segons Nacions Unides està previst que l'any 2050 siguem 9,1 milions d'habitants. Així doncs, en els darrers anys s'han acaparat un gran número d'hectàrees de terres en les que pagesos i pageses havien treballat per generacions. La conseqüència ha estat el desplaçament de milers de famílies africanes perdent el seu mitjà de vida o, en el millor dels casos, quedant-se terres de pitjor qualitat.

**La Campanya
"Parin, aquí hi viu gent"
serà a l'estació
intermodal de Palma
del 24 al 31 de gener**

L'argument dels governs, inversors i institucions internacionals en relació a l'acaparament de recursos a gran escala és que la inversió en agricultura estimularà el necessari desenvolupament econòmic i crearà llocs de treball i infraestructura. De fet, molts dels governs africans intenten atreure l'atenció de les empreses estrangeres per a que inverteixin al seu territori, oferint a canvi una sèrie d'avantatges com són incentius fiscals, absència de restriccions a la repatriació de beneficis, drets sobre l'ús de l'aigua... A més, aquestes empreses acostumen a quedar-se amb les terres més fèrtils i millor situades per la seva distància respecte als mitjans de transport i d'altres infraestructures clau. D'aquesta manera,

L'apicultura a Balears: Una ramaderia artesanal

A Albert Einstein se li atribueix una frase cèlebre relacionada amb les abelles que dóna motius per rumiar-hi: "Si l'abella desaparegués de la Terra, a l'home només li quedarien quatre anys de vida: sense abelles no hi ha pol·linització, ni aliments vegetals, ni animals, ni homes...". Que aquesta frase la pronunciés el geni científic és mal de demostrar, però la certesa o no del seu missatge és un supòsit que millor que no se constati. El

fet real, emperò, és que el despoblament apícola del planeta ja és aquí, i que preocupa especialment a la comunitat científica. En els darrers anys hi ha zones en les quals han desaparegut el 30 per cent de les abelles, unes xifres preocupants i envoltades per un halo de misteri perquè els motius no n'estan del tot clars, si bé se manegen infinitat d'hipòtesis al respecte: climatologia, deforestació, transgènics, antenes, maneig...

L'apicultura és la activitat que es dedica a la cria d'abelles i a la recol·lecció dels productes que aquestes elaboren. Les abelles, com deia Einstein, juguen un paper fonamental en l'equilibri de la Natura mitjançant la pol·linització, la multiplicació de les espècies florals i el desenvolupament dels cultius fruitals. Espanya és el país que presenta un major cens de caseres en la Comunitat Europea (2.459.373, segons les darreres xifres publicades pel MARM en març de 2010) i el principal productor de mel, amb 32.000 tones (el 15,7% de la producció comunitària). A Balears actualment estan censades 475 explotacions apícoles, un pessic de les existents a

l'Estat. Fins fa tres anys, el col·lectiu apícola de les Illes es movia pel seu compte. En alguns casos, anecdòtics, amb inquietuds professionals i ens altres, els majoritaris, des d'un punt de vista més aficionat. En aquest panorama hi va prendre part el Govern de les Illes Balears, que posà els ciments per a un control de l'activitat apícola a la Comunitat Autònoma gràcies en part als Plans Nacionals d'Apicultura que des de 1998 impulsa el Ministeri de Medi Ambient i Medi Rural i Marí. Aquesta feina (de control de l'activitat apícola) recaigué en el veterinari del servei de Ramaderia Iván Plasencia, que es convertí en el responsable de que els apicultors de les Illes complissin amb una sèrie d'obligacions i requeriments que parteixen de Brussel·les. La primera va ser la identificació del número d'explotacions apícoles existents a les Illes. Aquesta xifra, que se van actualitzant cada any, serveix per identificar les cases i la seva localització. Aquesta tasca també ha servit per conèixer el prototip d'apicultor balear: jubilat, aficionat, no professional (menys de 150 cases) i que produeix per a consum propi.

Plasencia explica que "a tots els apicultors registrats se'ls ha lliurat gratuïtament un crotal per casera inscrita. Consta d'uns codis numèrics que serveixen per identificar l'explotació, el municipi i la província on es troba situada, segons obliga el RD 209/2002, de 22 de febrer, pel qual s'estableixen les normes d'ordenació de les explotacions apícoles". També s'han de complir altres obligacions com tenir una assegurança de responsabilitat civil, complir una sèrie de

requisits d'assentament o declarar el cens una vegada a l'any. Al marge, el manescal té una important funció d'as-

**A Balears
actualment estan
censades 475
explotacions
apícoles segons
dades del servei
de Ramaderia**

essorament tècnic, tant des del punt de vista burocràtic (transmet la informació necessària perquè els productors puguin adherir-se a les línies d'ajudes convocades per a la millora del sector) com veterinari (realització dels tractaments parasitaris adients, sent a les Illes la varroa el més important, tot i que existeixen altres agents patògens com *Nosema ceranae* o *Acarapis woodi*). La varroa és un àcar que s'ha convertit en el major enemic de l'abella ja que afecta el seu estadi larval però també l'edat adulta). Respecte aquest assumpte, Plasencia explica que "normalment s'apliquen aquests tractament entre els mesos de setembre i octubre, però segons els darrers estudis que s'han fet en col·laboració amb la UIB, aquest tractament seria més eficaç durant l'època primaveral". Segons Tolo Palou, vicepresident del

COVID i apicultor aficionat, “el principal enemigo de las abejas es la deixadesa, tot i que també poden intervenir altres factors com la massificació a les caseres i la climatologia adversa, com sempre que parlem de ramaderia, o altres enemics externs com les formigues, les arnes, altres insectes i els ocells”. En aquest sentit, en Tolo senyala els pilars que al seu judici són bàsics en el correcte tractament de les caseres: mantenir un perfecte estat sanitari a l'explotació, amb caseres netes i abelles fortes i seleccionar les caseres més robustes, eliminant les que estiguin en mal estat. Las abelles fan la resta”.

En una casera viuen per norma general entre 40.000 i 60.000 abelles (la reina, els abegots i les obreres) i cada una d'elles compleix una funció determinada i perfectament delimitada per la comunitat (“Són la societat perfecta”, comenta Tolo). Depenent de la zona geogràfica (del clima i nivells d'humitat de cada territori) cada casera produeix entre 20 i 40 quilos de mel a l'any. En aquest sentit, Plasencia explica que “l'apicultura és una sectorial ramadera més. Cada casera és un animal, en aquest cas format per milers d'animals, però que té una finalitat productiva, principalment la mel, tot i que també s'extreuen altres fruits com el pol·len, el pròpoli, la jalea reial, la cera i el verí o apitoxina”. A Balears, per la seva climatologia, se dona una particularitat que és una doble producció de mel, la de la primavera (més quantiosa) i la de la tardor, molt més limitada per estar concentrada en els arbres de temporada com el garrofer, però que, segons els entesos, dona com a resultat una mel més fosca, densa i gustosa.

La feina de Plasencia és idèntica a la de qualsevol manescal de camp: visites

periòdiques a les explotacions, contacte directe amb el pagès, burocràcia i fer de nexe d'unió amb el Ministeri... amb l'ensurt addicional de qualche picada. “Per regla general i en condicions normals les abelles no piquen. No obstant, quan se manipulen les bresques o quadres i els cossos de cria de la casera (per veure com està la producció de mel o en quin estat es troba la comunitat), les abelles es remouen i és aquí on 50.000 animals poden suposar una amenaça”, explica

Plasencia. Per dur a terme la seva activitat, l'apicultor es protegeix amb granotes especials, màscares amb reixetes, guants i botes, però sempre pot haver-hi una esclatxa a través de la qual poden començar els problemes. “A més - afegeix el veterinari - és cert que quan una abella te pica, només ho fa un cop, perquè mor; però t'aplica les feromones que indueixen les seves companyes a l'atac”.

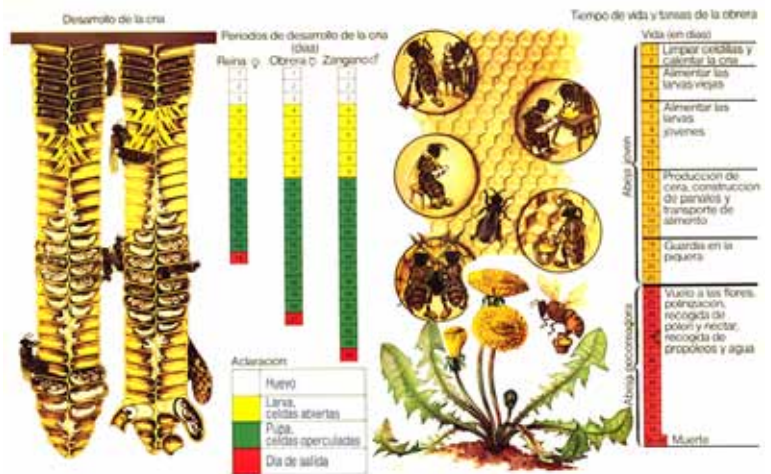
El veterinari ha quedat tan meravellat amb el món apícola que s'ha fet apicultor aficionat i predica amb l'exemple: “M'he associat amb un company i tenim la nostra pròpia explotació. A veure quan començam a guanyar premis per la nostra mel”.

Activitat artesanal

Plasencia acompanya **VETERINÀRIA** fins la finca Sa Torre, a Santa Maria, on Miquel Gamundí hi té una explotació apícola. S'hi

El despoblament apícola del planeta preocupa especialment la comunitat científica; hi ha zones en les quals han desaparegut el 30% de les abelles

dedica des de que era un nin per influència del seu padrí (“quan les caseres eren bucs, fets de fang”, recorda). Fa un mes guanyà el primer i segon premi de l'edició d'enguany de la Fira de la Mel de Llubi i col·labora habitualment amb la UIB en els seus estudis sobre l'apicultura a Balears. Plasencia dona un cop d'ull a l'explotació, conversa amb el pagès i confirma que tot està en regla. “El productor ha entès de la importància de tenir-ho tot segons marca la normativa comunitària i ha facilitat molt la nostra feina... i la seva”, clou Plasencia abans d'anar-se'n a berenar amb Gamundí.

Gràfic cedit per Juan Manuel Vergara i Gregori Lladó

Sylvia Giménez Fluxà

Veterinària de camp... i motxilla

Filla de manescal, Sylvia Giménez (Palma, 1969), mamà la Veterinària des de ben petita. Acompanyava son pare, José Luis Giménez, pel Pla de Sant Jordi en les seves visites periòdiques a les explotacions de boví de la zona. Eren els anys 70 i aleshores la ramaderia encara era la sustentació econòmica de la pagesia perquè era una activitat productiva de primer ordre. A Sylvia li agraden els animals, el camp i el contacte amb la pagesia i per això es féu veterinària. També l'ajudà el fet que la seva germana major, Claudia, estudiàs la carrera, i se'n anà cap a Saragossa. Reconeix que no li costà decidir-se en els seus estudis, no obstant sí que li costà un poc més tornar a l'Illa. De fet, fins i tot donà la volta al món abans de fer-ho.

En finalitzar la Universitat (passà el primer any a una residència i els quatre restants a un pis d'estudiants), na Sylvia decidí anar-se'n una temporada a Irlanda a aprendre anglès. "Sabia que si tornava a Mallorca era per quedar-m'hi i jo era de l'opinió de viure un poc més i conèixer món", explica. Així les coses, volà a Dublín i romangué sis mesos fent de cambrera a un kebab. Posteriorment, aconseguí una feina de veterinària a la localitat de Killa, al Comtat de Mayo. Allà mantingué el primer contacte professional de debò amb la ramaderia i treballà al llarg de quatre anys amb pagesos, vaques i ovelles. "Era una zona molt ramadera però pobre. Va ser una gran experiència que me serví per aprendre alguns secrets de la professió", recorda. La dura climatologia d'Irlanda, amb falta de sol i baixes temperatures, i la rutina en què s'havia instal·lat desencadenaren un canvi en el dia a dia de na Sylvia, que volia seguir prement la vida abans de tornar a Mallorca. Així, optà per agafar-se un any sabàtic i fer de Phileas Fogg amb motxilla. Na Sylvia, emperò, allargà els 80 dies que invertí el personatge de Juli Verne per donar la volta al món. S'uní amb un grup d'amics mallorquins i al llarg d'onze mesos recorregué el sud-est asiàtic, Nova Zelanda, Austràlia o

Mèxic, entre altres destins. Ara ho recorda divertida: "Havia estalviat uns doblers i vaig viatjar mentre me'n quedaren. Ens movíem sense planificació, improvisant destinacions, coneixent paratges inhòspits, dormint llocs desconeguts o coneixent la gent més peculiar; però quan arribarem a Austràlia tot canvià. Es tracta d'un continent més car i per seguir endavant haguérem de guanyar-nos el pa treballant en el que ens sortís. Vaig estar tres mesos de cambrera. Ja tenia certa experiència...". Una època intensa i rica, sens dubte.

L'any 1998 es produeix el retorn definitiu de na Sylvia a la 'roqueta'. Son pare cau malalt i ella contribueix a cuidar-lo mentre estudia oposicions "per inèrcia i sense tenir-ho molt clar", diu. A la mort del seu progenitor, l'any següent, comença a fer campanyes de sanejament per l'Ibabsa. Posteriorment, col·labora amb el manescal Miquel Torrens en l'ADS Oví de Santa Margalida i poc després engega l'ADS Lleters de Mallorca, que actualment duu en solitari. Fa uns anys retorna a l'ADS de Santa Margalida (que havia deixat) juntament amb la seva germana Claudia i amb Rosa Calderon.

També es converteix en la manescala d'ASIB, l'associació de l'ase balear, a la

qual ha dedicat molts esforços per aconseguir la supervivència d'aquesta raça autòctona, actualment en perill d'extinció. "Fa uns anys hi havia menys d'un centenar de reproductors i hem aconseguit que a dia d'avui n'hi hagi entre 250 i 300. Encara queda molta feina per fer perquè no només és aconseguir que la somera quedi plena i criï, sinó que també s'ha de trobar sortida a l'animal. L'ase balear compleix primordialment una funció mediambiental de neteja i ajuda a evitar molts d'incendis de manera sostenible, però és vist sobretot com un animal de companyia", argumenta.

La feina de camp de Sylvia, que també fa clínica de grans animals quan algun pagès la requereix, no li dóna massa marge per desenvolupar altres tasques. No obstant, sempre que pot treu un poc de temps per dedicar-se a la seva vessant solidària col·laborant periòdicament amb Veterinaris Sense Fronteres, organització que arribà a presidir fa un temporadeta (la delegació a les Illes), i de la qual destaca la seva tasca de divulgació amb centres escolars "per transmetre els més petits que un món rural sostenible, basat en la sobirania alimentària, és possible".

Sant Francesc en imatges

Insígnies or 2011. 50 anys col·legiats.

Francisco Sastre Mora, Gabriel Ferriol Jordà i Bartomeu Caldentey Marí.

Insígnies or-plata 2011.

25 anys col·legiats.

Francisco Fernández Beltran, Francisco Ferrer Mas, Mª Luisa Iturriaga García, Martín Ques Jordà, Manuel Alberto Marín Llopis, Ramón Arbona López, Mª Carmen Picornell Alou, Miguel Ángel Frau Caldentey, Isabel Mª Rubert Bover, Carlos Simarro Vicens, Antònia Pujol Pons, Catalina Lourdes Fiol Mestre, Marta Autonell Caldentey i Fernando López-Bermejo González de Peredo (Mallorca). Juan Antonio Squella Duque de Estrada i Estrella Sintés Pons (Menorca).

Insígnies plata 2011.

Col·legiats en el darrer any.

Emanuela Renga, Sara Piriz Castrejón, Pedro Pujol Luna, Carolina Prieto Lumberras, Mª Dolores Fernández García, Álvaro Romillo Herranz, Cecilia Santos Peinado, Enrico Paudice, Raquel Verdugo Núñez, Ana Belén Delgado Pérez, Àngela Ferrà Pericás, Marc Forteza Llop, Natalia López Hill, Adele Philippa Olive Hawkswell, Marta Nieves Gallego Torres, Francisco Mascaró Sabater, Alba Aguiló Palou, Débora Bordería Casanova, Eider García Acarregui, Catalina Durán García, Esteban Pujol Luna, Esther Granados Lopera, Héctor Eduardo Olaciregui Fabiano, Mª Antonia Lliteras Capó, Laura Munar Doemer, Isabel Navarro Paredes i Marta Ortuño Daniel (Mallorca). Aleix Rius Rigau (Menorca). Susana Martín González, Carmelo Mulero Vivancos, Lucía Benguría Astorqui, Víctor Colomar Costa, Begoña Manso Sanz, Cristina Téllez Pérez i Almudena López Segovia (Eivissa).

Sant Francesc Eivissa

Foto cedida per Joan Riera

Taller de Medicamentos veterinarios

El pasado día 2 de diciembre se impartió en Palma el Taller de Medicamentos Veterinarios, organizado por el COVIB, y que fue impartido por técnicos del Consejo General y de la AEMPS. Se expuso y debatió la información relacionada con los medicamentos veterinarios en el marco de las nuevas disposiciones normativas, la gestión de las acciones de farmacovigilancia, y la responsabilidad derivada de la actividad profesional en el ámbito de la prescripción y uso de dichos medicamentos.

Contó con un notable éxito de participación, asistiendo un total de 34 profesionales veterinarios de nuestra Comunidad.

“Es preciso continuar concienciando a la sociedad sobre el uso responsable de medicamentos”

¿Está la sociedad concienciada sobre lo que es la resistencia a los medicamentos y lo que implica?

El grado de implicación de la sociedad se ha incrementado notablemente en los últimos años aunque, seguramente, todavía no sea el ideal y sea preciso continuar informando y concienciando sobre el uso responsable de los medicamentos, tanto de medicamentos veterinarios como medicamentos de uso humano, y del riesgo que se puede derivar de su uso indebido (por ejemplo la aparición de resistencias frente a los antimicrobianos o frente a algunos parásitos). La Agencia Española de Medicamentos y Productos Sanitarios (AEMPS) viene desarrollando distintas iniciativas en esta línea y, por lo que respecta a los medicamentos veterinarios, participó activamente en la Jornada sobre Uso Prudente de antimicrobianos del año 2008, y se han editado unos folletos sobre esta materia dirigidos a los veterinarios y a los ganaderos y propietarios de animales, por citar algunos ejemplos.

En este sentido, ¿está de acuerdo con el mensaje que la OMS dio recientemente, con motivo del Día Mundial de la Salud 2011, en el cual señalaba que estamos al borde de perder las curas milagro, precisamente por este mal uso de los medicamentos?

Por lo que se refiere al ámbito veterinario, quizás sea un tanto alarmista o exagerado hacer una afirmación de tal rotundidad, sin querer con esto restar importancia a los riesgos en los que se puede incurrir por un uso no responsable de los mismos.

¿Cómo ha acogido el sector la normativa de medicamentos veterinarios I 132/2010?

La información disponible es que los veterinarios no han manifestado rechazo a la norma y, en algunos aspectos, como la distinción en los requisitos de la prescripción de los medicamentos para especies animales productoras de alimentos de consumo humano de la prescripción de medicamentos para las otras especies, o la posibilidad de hacer prescripciones para tratamientos crónicos y tratamientos periódicos, han sido bien recibidas y se ha dado satisfacción a una reivindicación del colectivo veterinario.

¿Podría explicar brevemente que es la AEMPS? Por otra parte, ¿en qué se nota la nueva estructura organizativa?

La AEMPS es un organismo autónomo adscrito al Ministerio de Sanidad, Política Social e Igualdad, que el pasado 23 de septiembre (Real Decreto 1275/2011) se

convirtió en Agencia Estatal. Las competencias que tiene encomendadas son todas aquellas que corresponde a la Administración General del Estado en materia de medicamentos (tanto de uso humano como medicamentos veterinarios) y de productos sanitarios. Por lo que se refiere a los medicamentos veterinarios, fundamentalmente, son las de: Autorización y registro de los medicamentos, establecer los requisitos de prescripción y dispensación, autorizar los ensayos clínicos de medicamentos, la farmacovigilancia, el comercio exterior; autorizar los laboratorios titulares/fabricantes e importadores de medicamentos, ejercer las funciones de Laboratorio Oficial de Control de medicamentos y actuar como Autoridad Nacional competente en España a efectos de la participación española en la red europea de medicamentos. Se prevé que la nueva organización como Agencia Estatal, suponga un avance en materia de agilización de determinados procedimientos internos, que tengan su reflejo en una mayor eficacia y eficiencia en las actividades que desarrolla, todo ello sin que se resientan las garantías que ofrece a la sociedad.

Ramiro Casimiro, veterinario y consejero técnico del departamento de Medicamentos Veterinarios de la AEMPS, participó en la jornada organizada por el COVIB

Noms del COVIB

Ens agradaria que els col·legiats ens poguéssim conèixer un poc més. La feina diària i l'estil de vida d'aquest segle XXI fa que les relacions socials entre col·legues siguin de cada vegada més complicades. Anima't a col·laborar i envia'ns la teva fitxa. A Tothom li agradaria saber alguna cosa més de tu...

Foto cedida per Martí Dinarés

Nom: Martí Dinarés.

Edat: 28.

Universitat i promoció:
UAB 2000-2005.

On treballes actualment?
Autònom rural.

Estat civil: Parella.

Fills: 2 fills.

Aficions: Ciclisme, platja i caminar.

Quin és el teu menjar preferit?
Galta de porc.

I el que més avorreixes?
Patata bullida.

Quin llibre tornaries a rellegir?
El Petit Príncep, d'Antoine de Saint-Exupéry.

A quin lloc del món t'agradaria perdre't uns dies?
Austràlia (més que dies.... mesos).

Amb qui hi aniries? Amb la família.

Quin animal t'agradaria ser?
Un falcó per poder desplaçar-me lliurement pel cel.

De no haver estat veterinari, a què t'hauries dedicat? Metge.

Dinar amb la premsa especialitzada

El COVIB es reuní fa unes setmanes amb uns pocs representants dels mitjans de comunicació locals en una trobada informal, el principal objectiu de la qual va ser obrir una línia de diàleg que permeti que els periodistes tinguin informació veraç i de primera mà sobre diverses qüestions relacionades amb l'àmbit veterinari. Així, el Col·legi cità un reduït grup de periodistes que s'encarreguen en els seus respectius mitjans de cobrir les notícies de sanitat, agricultura o medi ambient i els va parlar de diversitat de temes, com la proliferació de professionals sortits de les facultats espan-

yoles (i estrangeres), de la situació de les zoonosis i la possibilitat de l'arribada a les Illes d'algun cas de malaltia emergent i de la necessitat d'estar informats i preparats per a això, o de la preocupació pels efectes que tindran les retallades pressupostàries de les administracions en les polítiques de salut pública o de ramaderia, entre altres qüestions. El registre del RIACIB, el nivell d'implicació dels ajuntaments en la inserció d'animals de companyia, les matances domiciliàries, la certificació veterinària o el RIA equí varen ser altres dels assumptes que es van abordar en la trobada.

“Les coses han de canviar”

El COVIB ha estat una de les dotze entitats que fa unes setmanes es reuniren amb el president del Govern de les Illes Balears, José Ramon Bauzá, per sol·licitar-li conjuntament l'aplicació d'una sèrie de mesures per millorar l'eficàcia, l'eficiència i la transparència de la gestió pública en les institucions de la Comunitat Autònoma. Agrupades en una Plataforma, els representants d'aquestes entitats li lliuraren al president un document amb 27 punts que consideren imprescindibles per 'iniciar' el canvi demandat per la ciutadania. Bauzá agrai l'entrega del document i remarcà que molts dels punts que refereix la Plataforma ja estan contemplats en el seu programa electoral, tot i que es compromet a estudiar la resta. En representació del Col·legi hi acudí el seu president, Ramon Garcia, que tingué l'oportu-

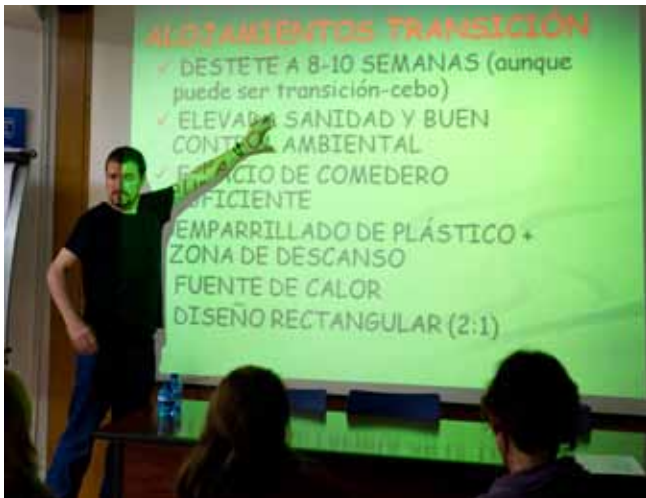

Foto cedida per CAIB

El COVIB, integrat en una Plataforma per a l'Exemplaritat Pública, reclama juntament amb altres onze entitats “eficiència i transparència en la gestió de les institucions”, en el marc d'una reunió amb el president José Ramon Bauzá

nitat de parlar amb el cap de l'Executiu Autònom.

La Plataforma per a l'Exemplaritat en la Gestió Pública ha estat creada a principis d'any i està formada pels següents col·lectius: Cercle d'Economia, Cambra de Comerç de Mallorca, Col·legi d'Advocats, Col·legi d'Arquitectes, Agrupació de Cadenes Hoteleres de Mallorca, Associació Balear de l'Empresa Familiar, Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Balears, Col·legi d'Enginyers Industrials de Balears, Col·legi de Titulars Mercantils i Empresarials de Balears, Col·legi Oficial de Publicitaris i RRPP de les Illes Balears, Col·legi Oficial de Veterinaris de les Illes Balears i Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Mallorca.

El curs de Benestar Animal no compleix amb les expectatives

Després de rebre nombroses queixes dels assistents sobre alguns aspectes de les jornades, el COVIB ha remès una carta al Consell General informant-lo de la situació

El COVIB ha enviat una carta al responsable de formació del Consell General de Col·legis Veterinaris mostrant el seu desacord amb el curs de Benestar Animal que es va dur a terme a Palma entre els dies 21 i 25 de novembre. Després de les jornades, el Col·legi va rebre diferents informacions desfavorables sobre alguns aspectes del curs, que quedaren confir-

mades amb els resultats de l'enquesta de satisfacció, tremendament crítica amb el nivell d'un dels ponents. Així les coses, el Col·legi ha traslladat oficialment el seu malestar al COLVET, organitzador del curs. El COVIB considera que el temari impartit no s'adaptava al programa acordat, que no es va dedicar temps a la part de benestar de petits remugants o que el

temps destinat a sacrifici i transport no es va adequar al que es requeria. Per tant, que no es va complir l'objectiu programat. Cal destacar que l'última sessió, sobre avicultura intensiva, sí gaudí de bona acceptació per part dels col·legiats, que lamentaren haver perdut el seu temps assistint a algunes de les sessions dels dies previs.

art al COVIB

Joan Cortès duu la seva obra multidisciplinària al Col·legi

L'artista pollencí Joan Cortès (1964) ha cedit algunes de les seves obres al Col·legi, on romanen exposades durant el darrer trimestre de 2011. Cortès ha participat en nombroses exposicions col·lectives des dels anys 80, essent un assidu a ARCO des de 1996, i sent present també a la EXPO'92 de Sevilla, i a altres esdeveniments a Miami, Colònia, Torí, Madrid o la seva Pollença natal, entre altres. Les seves darreres exposicions individuals s'han desenvolupat a la Galeria Major de Pollença (2010), a Es Baluard de Palma amb 'Memòria de l'aigua' (2009) i a la Galeria Joan Melià d'Alcúdia (2008).

Foto cedida per IBABSA

A la trobada, celebrada el passats dies 27 i 28 d'octubre, es presentaren els resultats del projecte europeu de recerca Q-PorkChains sobre les millores en la producció de productes alimentaris procedents de la carn porcina

La UIB acull el congrés internacional *Sustainable and Diversified Pork Chains: From Science to Practice*

El projecte de recerca Q-PorkChains és una iniciativa europea finançada pel Sisè Programa Marc i en la qual han participat 62 socis (20 universitats, 15 instituts de recerca i 27 socis procedents de la indústria) de 20 països diferents.

L'objectiu del projecte ha estat garantir una major qualitat i sostenibilitat en totes les etapes de la cadena de producció de la carn porcina. Les tecnologies innovadores desenvolupades per l'equip internacional de Q-PorkChains han fet possible reduir la sal i el contingut de greix d'aquests aliments i han contribuït a la millora de la qualitat dels productes carnis del porc. A més, els estudis de consumidors han permès crear noves eines de suport a les petites i mitjanes empreses del sector per al desenvolupament i la comercialització de nous productes.

El projecte Q-PorkChains està compost per sis mòduls de recerca i dos mòduls d'implementació i difusió que a manera d'ingredients han estat preparats des de l'inici del en el 2007. El projecte ha finalitzat amb la celebració del congrés *Sustainable and Diversified Pork Chains: From Science to Practice*, celebrat els dies 27 i 29 d'octubre a l'Escola d'Hoteleria de la UIB, en el qual s'han presentat els resul-

tats més interessants i innovadors obtinguts en el marc del projecte europeu de recerca i s'han barrejat els resultats. Seguint un símil culinari, s'ha elaborat una maionesa, és a dir en base als resultats particulars de cada mòdul i de les seves interaccions s'ha obtingut una barreja homogènia interessant i coherent.

El coordinador del projecte europeu Q-PorkChains, el doctor Anders H. Karlsson, de la Universitat de Copenhague, i els investigadors del projecte, el doctor Jacint Amau, de l'IRTA, i Jaume Jaume, de l'Institut de Biologia Animal de Balears, han destacat que el projecte ha analitzat quinze sistemes de producció, i entre els quals com a sistema extensiu tradicional el del porc negre mallorquí. S'ha treballat especialment en els mòduls II i III.

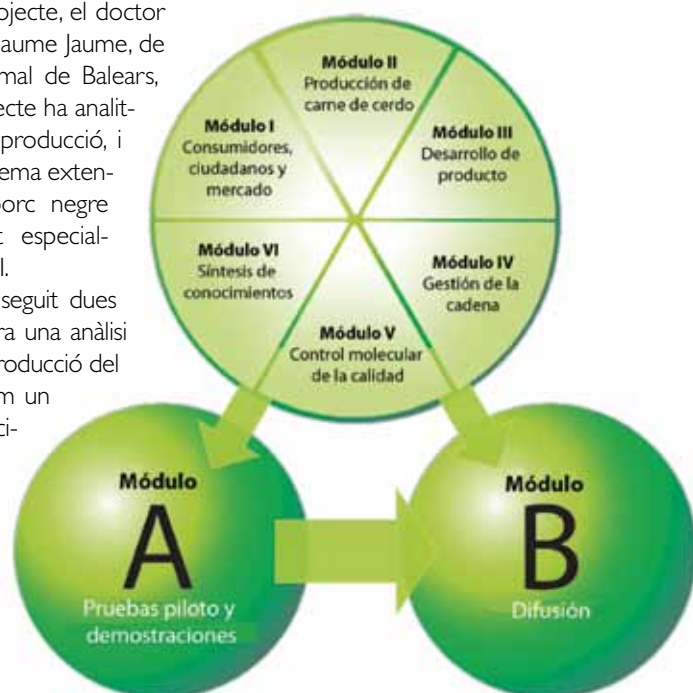
En el mòdul II s'han seguit dues línies de treball, la primera una anàlisi de la sostenibilitat de la producció del porc negre mallorquí com un exemple de sistema tradicional. En termes col·loquials es tractaria de veure si "és aguantador o no". La segona, la millora de les tècniques

en escorxador, amb l'objectiu d'evitar que una mala pràctica a l'escorxador afecti la qualitat de la carn produïda pels ramaders.

En el mòdul III s'ha treballat en el desenvolupament de dos nous productes: el carpaccio de filet i la porcella confitada de porc negre mallorquí.

La cloenda del congrés ha consistit en una visita tècnica a la finca Son Fortesa d'Alaró, vinculada a la marca Camper. Es tracta d'una explotació tradicional mallorquina que combina cinc tipus d'activitats agràries en les quals coexisteix tradició i modernitat.

JAUME JAUME SUREDA
ENGINEYER AGRÒNOM

Presentat per Cavallsá. Clínica equina

Foto cedida per Cavallsá

Se realiza una consulta de urgencia a domicilio tras la llamada de la propietaria, asustada porque su animal no quiere moverse. Se trata de un burrito mallorquín de 6 años de edad, parado en estación con las extremidades posteriores por debajo del cuerpo y las extremidades anteriores hacia delante, colocando el peso sobre la región de los talones. En la anamnesis explica que ha comenzado a cojear de repente, que lleva muchos días comiendo algarrobas de un árbol que tienen en la finca y que hace unos días tuvo signos leves de cólico.

Tras la exploración inicial tiene una temperatura y una frecuencia respiratoria normal. Un aumento de la fuerza del pulso digital en ambas extremidades anteriores. Claudica y le cuesta levantar cualquiera de las manos. A la palpación se percibe calor sobre la muralla y el rodete coronario. Se exploran con las tenazas ambos cascos, encontrado dolor en la región de las lumbres y en la punta de la ranilla.

CAROLINA PRIETO LUMBRERAS

¿En qué diagnóstico diferencial pensamos?
¿Qué pruebas diagnósticas realizarías?
¿Cómo llevarías a cabo en tratamiento?

Resolución en pags. 22 y 23

col·legi

17

Altes:

894 - Cristina Anca Dumsa
Des de l'1 d'octubre de 2011

895 - Óscar Alfredo Cestari
Des de l'1 d'octubre de 2011

896 - Francesco Aprea
Des de l'1 d'octubre de 2011

897 - Mª Antònia Sastre Matas
Des de l'1 d'octubre de 2011

898 - Laura Piña Navarro
Des de l'1 d'octubre de 2011

899 - Juan Javier Luque Illescas
Des de l'1 d'octubre de 2011

900 - Inés Isabel Paulo Fazenda
Des de l'1 d'octubre de 2011

901 - M^a del Pilar Barceló Anguiano
Des de l'1 de novembre de 2011

902 - Lucía Vicens Zanoguera
Des de l'1 de novembre de 2011

903 - Margarita Vachiano Pons
Des de l'1 de novembre de 2011

904 - Ignacio Sorni Sáez
Des de l'1 de novembre de 2011

905 - Ana Maria Nadal Llodrà
Des de l'1 de novembre de 2011

906 - Raquel Año Llorens
Des de l'1 de novembre de 2011

907 - Silvia Alicia Crespi Zuterek
Des de l'1 de desembre de 2011

908 - María Jiménez Bartolomé
Des de l'1 de desembre de 2011

Baixes:

833 - Pepita Riera Riera
Des del 3 d'octubre de 2011

890 - Cristina Pérez Téllez
Des del 31 d'octubre de 2011

798 - Margarita Martorell Cañellas
Des de l'11 de novembre de 2011

802 - Carlos Ros Alemany
Des del 12 de novembre de 2011

384 - Gloria González Barros
Des del 5 del desembre de 2011

Altes de centres:

Clínica Veterinària Montuiri SCP/ Hospital Lluçmajor
C/ Cardenal Rossell, 103. Locals 1 y 2.
07620 Lluçmajor
Titulars: **Josep Oriol Puig Domingo**
Mª Rosa Fàbregas Ferrer

Clínica Veterinària Bahía
C/ Almirante Vierna, 9. Bahía Grande.
07609 Lluçmajor
Titulars: **Loreto Mayans Galmés**
David Villa Morilla

Clínica Veterinària Exòtics i +
C/ Cardenal Rossell, 7 Baixos.
07620 Lluçmajor
Titular: **Antonio Duran Munar**

Clínica Veterinària Carme Reynés
C/ Ronda de S'Albufera, 38.
07420 Sa Pobla
Titular: **Carme Reynés Ibáñez**

Clínica Veterinària Cardona & Von Hofe
C/ S' Espero, 19. Poima
07714 Maó
Titulars: **Bartolomé Cardona Miquel**
Ursula Von Hofe

Centre Veterinari Es Fortí
C/ Joan Pons i Marqués, 4 A. Baixos.
07011 Palma
Titular: **Ivo Pou Estebas**

Voleu que els vostres col·legues coneguin com i on feis feina? Si estau interessats en que la vostra clínica surti a la revista **VETERINÀRIA**, no heu de fer res més que posar-vos en contacte amb el Col·legi mitjançant la pàgina web www.covib.org

Montuïri Veterinaris

Rosa i Oriol són catalans. Es conegueren a la Facultat quan fregaven la vintena. Els dos estudiaven Veterinària a l'Autònoma de Barcelona, segurament moguts per motivacions i objectius diferents, però connectats. En acabar la carrera cadascú agafà el seu camí professional: Na Rosa anà adquirint experiència en algun dels millors centres veterinaris de Catalunya (Ars i Canis Girona) per acabar muntant, juntament amb altres socis, l'Hospital Veterinari de Sabadell, de referència a la zona; mentre que n' Oriol es passà a l'àmbit dels negocis i el màrqueting, especialitzant la seva formació en aquest terreny i dedicant-s'hi professionalment. Progressaren en les seves respectives feines i començaren a tenir de cada cop més responsabilitats... fins tocar cim. Visitants ocasionals de Mallorca, l'Illa es convertia en el seu refugi i punt de desconnexió necessari a la seva feina cada vegada que la trepitjaven. Fins que un dia, fa 12 anys, decidiren quedar-s'hi. Emprenedors de naixement, Rosa i Oriol ja havien xerrat de tenir la seva pròpia clínica a Mallorca i ho feren a

Algaida, on obriren un consultori. Més endavant, per maig de 2001, inauguraren un segon negoci a Montuïri, on residien, que convertiren en clínica veterinària i que equiparen completament per poder desenvolupar qualsevol feina clínica. I fa dos anys decidiren arribar a Lluçmajor, fins on ampliaren el seu radi d'acció i on traslladaren la clínica de referència (avui ja amb la catalogació d'hospital veterinari).

Tal com explica n'Oriol, "Montuïri Veterinaris és un concepte global d'atenció clínica. Començàrem per un petit consultori per anar creixent i ampliant feina i servei i acabant amb un hospital, amb atenció les 24 hores tots els dies de l'any, però sense deixar el consultori. Som tres centres i intentem donar el millor servei possible a la nostra zona d'influència, que és aquest triangle del pla de Mallorca que comprèn Algaida, Montuïri i Lluçmajor, sense deixar de banda municipis propers". L'Hospital de Lluçmajor està situat en una de les principals artèries de trànsit de la població, en el carrer Cardenal Rossell, ben al costat de la rotonda que duu a Campos. Ocupa un cap

Fitxa

Nom de la clínica: Montuïri Veterinaris.

Titulars de la clínica: Mª Rosas Fàbregas i Josep Oriol Puig.

Adreça: C/ Cardenal Rossell, 103. Baixos. Lluçmajor.

Telèfon: 971 66 13 78
www.veterinaris-montuiri.com

Teniu obert des de: 2009.

Equip humà que conforma la clínica:

5 veterinaris, 5 auxiliars i 1 perruquera i 1 persona encarregada de la neteja (amb torns de rotació en els tres centres).

Equip tècnic: RX amb digitalització, quiròfan, ecògraf, mesurament de pressió arterial, laboratori, anestèsia per gasos, bombes d'infusió, oftalmoscopi directe i indirecte, làmpada de fenedura, tonopen i material de cirurgia oftalmològica i ortopèdica.

Especialitats: Cirurgia general, oftalmològica i traumatologia, oftalmologia, dermatologia, medicina interna, cardiologia, hospitalització i cures intensives 24h.

Número aproximat de clients al mes:

800, entre els tres centres, dels quals un 70% es corresponen a Lluçmajor.

de cantó de dos locals que estan connectats i que els permeten tenir un recinte espaiós i amb molt llum natural. Conformat per dues consultes externes i una d'interna, tres hospitalitzacions diferenciades (cans, moixos i aïllament), un complet laboratori, perruqueria, quiròfan, sala d'estudi i biblioteca. El centre està equipat amb les més modernes tecnologies per tal d'oferir el millor servei la seva clientela.

De fet, la qualitat del servei és una obsessió pels dos manescals. I, evidentment, aquesta qualitat duu implícit darrere un procés de formació i aprenentatge continuat. Així ho apunta Rosa: "Des del començament creiem que és imprescindible reforçar la nostra formació. Realitzem cursos, màsters i postgraus de manera periòdica (els darrers cursos han estat els tres de dermatologia d'ESAVS a Viena, els dos d'oftalmologia d'ESAVS a Luxemburg i Toulouse, el curs de medicina interna d'IMPROVE durant un any a Barcelona o la diplomatura en oftalmologia per la UAB) perquè considerem que és la base del negoci. Per altra banda, els components de

l'equip realitzem una vegada a la setmana jornades d'estudi i de plantejament de dubtes, a partir de la nostra casuística". Al marge de l'aspecte formatiu, Montuiri Veterinaris descansa en altres dos pilars. "Una segona pota -afegeix Rosa- és l'atenció al propietari

Montuiri Veterinaris és un concepte global d'atenció clínica. Són tres centres a Algaida, Montuiri i Lluçmajor, aquest recentment catalogat com Hospital Veterinari

ri i, especialment, a l'animal, fet directament relacionat amb la formació continuada de què parlàvem abans; I un tercer factor és la

profilaxi, que ja totes les clíniques tenim ben interioritzada".

En aquest punt, destacar la gran quantitat de campanyes que Montuiri Veterinaris porta a terme anualment pel seu compte, sense cap tipus d'ajuda institucional: leishmània, desparasitació interna i externa, neteja bucal, geriàtric, esterilització... que se difonen a través de tríptics, mailings i altres eines de comunicació, com ara una pàgina web interactiva. La vessant de la comunicació també té força interès per als manescals, no de bades n'Oriol coneix perfectament un bon grapat d'estratègies de màrqueting que el centre aplica en el seu dia a dia.

Com s'ha dit més amunt, la darrera passa que ha donat el negoci ha estat la de aconseguir l'acreditació d'hospital veterinari (el tercer a les Illes), fa escasses setmanes, però segurament no serà la darrera; Consolidar l'equip, millorar les especialitzacions i formar a professionals joves amb un segell distintiu són els reptes que Rosa i Oriol tenen a l'horitzó. De ben segur que caminaran cap a ells.

Retorn al passat

El Col·lectiu de Jubilats celebra el seu dinar de Nadal reconeixent la feina de Joan Pastor i Rafel Pizà

Vells companys de facultat, col·legues de feina durant dècades, amics amb les mateixes inquietuds i interessos semblants... Això és l'essència del Col·lectiu de Veterinaris Jubilats de Balears. Com sol ser tradició, el grup de manescals que pertanyen a aquest grup es reuniren en el restaurant '4 Vents' d'Algaida per realitzar el dinar de Nadal. Va ser el dia 12 de desembre i no hi volgueren faltar ni el president del Col·legi, Ramon Garcia, ni el secretari, Jesús Martínez. Tampoc s'absentaren les esposes dels manescals, que a base de coincidir en els actes que organitza el col·lectiu, han format un grup amb molta sintonia.

El dinar de Nadal serveix per reconèixer la tasca desenvolupada per dos veterinaris jubilats, als quals se'ls lliura una placa commemorativa. Recau en els dos membres de més edat que no tenen aquest guardó i enguany els tocà rebre-la a Joan Pastor i Rafel Pizà, el qual no va poder recollir-la a causa d'uns problemes de salut que arrossega. El primer d'ells, nascut a Sa Pobla fa 82 anys, es llicencià a Lleó i compaginà feines de manescal a Pollença amb la docència, camp que el captà definitivament i que l'obligà a abandonar la pràctica veterinària. Va ser professor de ciències naturals a Palma amb els franciscans fins la seva jubilació, però

sempre romangué col·legiat. Per altra banda, Rafel Pizà desenvolupà durant un bon grapat d'anys la feina de cap de Ramaderia.

Per altra banda, Ramon Garcia féu entrega de les insígnies d'or pel mig segle de col·legiació al mateix Joan Pastor i a Gabriel Massanet. El president del COVIB es dirigí als assistents per recordar-los que són el punt de referència del col·lectiu i per insistir que des de l'actual junta se continuarà donant suport a les seves activitats. Igualment se comprometé a deixar llest el tema del nou local (gran reivindicació dels jubilats) abans de dos anys, i els animà a continuar amb la seva tasca amb la mateixa il·lusió i dedicació de la que han fet gala fins avui. Destacar el bon aspecte de Pedro Bauzá, després d'uns mesos complicats o el bon sentit de l'humor de Pep Aguiló, malgrat arrossegar encara les seqüeles d'una recent caiguda, o els grupets que se formaren per xerrar de diferents qüestions d'actualitat.

El Colectivo de jubilados visita el Mercat d'Inca

El pasado 27 de octubre, un numeroso grupo del Colectivo de Jubilados del Colegio, se desplazó a Inca para visitar el tradicional mercado que se organiza todos los jueves, en vísperas ya del "Dijous Bo".

Al aliciente de viajar en tren desde Palma a Inca y regreso, se unió la presencia de numerosos tenderetes, extendidos desde la misma estación del tren hasta el centro de la ciudad, lo que acompañado de la gran cantidad de visitantes del mismo, convirtió el desplazamiento en una auténtica excursión, que aprovecharon principalmente las señoras para realizar compras de todo tipo y color.

Actuaron de guías, el matrimonio Beltrán - Perelló, residentes durante muchos años en esta ciudad, y Juan Alorda, también perfecto conocedor de la misma y del origen e historia de muchos de sus negocios y empresas.

Después del recorrido por el Mercado, se celebró la tradicional comida de compañerismo en un conocido Celler; en el que se degustaron los platos típicos de la comida mallorquina y donde, al final, fueron obsequiados todos los asistentes con un regalo del siempre altruista Juan Alorda. Tras la visita al mercado y la sabrosa comida, el regreso a Palma en tren, sin tener que conducir, fue el digno colofón de un magnífico día de compañerismo.

La historia de la Veterinària a les Illes Balears

Capítol 8. Más Datos Conocidos Del Veterinario Francisco Manresa

La creación del Protoalbeitarato en el año 1500, durante el reinado de los Reyes Católicos, fue la primera disposición legal que unificaba los conocimientos y calidad profesional de los albéitares para ejercer su profesión en España. El Protoalbeitarato era el tribunal que examinaba a los aspirantes a albéitares y sin cuya aprobación no podían ejercer la facultad de la albeitería. Este tribunal estaba conformado por los protoalbéitares, los primeros albéitares en el orden profesional, que habitualmente eran los albéitares de las Reales Caballerizas, y cuyo cargo daba derecho a ejercer de juez examinador y dispensador del título oficial de Albéitar. La creación de la primera Escuela de Veterinaria en Madrid, en el año 1792, motivó que durante un largo período convivieran los Albéitares con los nuevos titulados Veterinarios, ya que hasta 1847 no se suprimieron los exámenes de Albeitería, aun a pesar de que desde 1836 el Tribunal del Protoalbeitarato había sido absorbido prácticamente por la Escuela de Veterinaria y sólo desde 1850, al disolverse el antes cita-

do Tribunal, se extendieron únicamente los títulos de Veterinario, motivando durante estos años no pocos problemas de intrusismo y competencia profesional entre ambas titulaciones.

La situación geográfica de las Islas Baleares motivó ya casi desde el inicio la presencia de un protoalbéitar como delegado del Tribunal en las mismas, para que pudiera examinar a los candidatos al título de Albéitar. Con posterioridad (1829), se crearon en España las Subdelegaciones del Real Tribunal del Protoalbeitarato con la finalidad de poner coto a los desmanes competenciales que con frecuencia surgían entre Albéitares y Veterinarios. Es en este momento cuando surge de nuevo la figura del veterinario Francisco Manresa, esta vez como Subdelegado del Real ProtoAlbeitarato de las Islas Baleares, publicando las tarifas para "el buen orden y gobierno de los maestros Albéitares, de lo que deben hacer pagar en las curaciones de las enfermedades, tanto internas como externas, y en otros casos o trabajos pertenecientes al ramo de Veterinaria".

Desde esta fecha, no he conseguido hasta el día de hoy más información sobre este destacado veterinario, al que podemos considerar primero de las Islas, por nacimiento y desarrollo profesional en las mismas.

TOMEU ANGUERA

Diagnóstico

El diagnóstico diferencial de este caso es la infosura, la osteítis de la falange distal, absceso del casco y la fractura pedal.

Los signos clínicos presentados, con la aparición en ambas manos y la postura característica, nos hace pensar en una laminitis aguda de grado 3.

Se realizan unas radiografías para confirmar la infosura y como dato base para la posterior evolución. En este momento aparecen todas las mediciones del casco normales.

Objetivos terapéuticos

La laminitis (infosura) aguda es una inflamación de las láminas sensibles del casco. La gravedad radica en el grado de isquemia y necrosis avascular de dichas láminas y su posterior rotación y/o desplazamiento distal de la tercera falange (tejuelo).

Se cree que la rotación se produce por la degeneración laminar principalmente en la zona de la muralla y las fuerzas de tracción ejercidas por el tendón flexor digital profundo.

La causa propuesta para esta necrosis incluye la microtrombosis inducida por endotoxinas derivadas de una alteración metabólica, como fue el cólico que presentaba días antes.

Los objetivos terapéuticos del tratamiento son prevenir el desarrollo de infosura, disminuir el dolor, reducir y prevenir la lesión laminar y con ello la endotoxemia, mejorar la termodinámica capilar laminar y prevenir el movimiento de la falange distal.

ranilla para favorecer el despegue de la extremidad.

Éste se cambió cada dos días, con un total de 4 vendajes. El tratamiento médico que se instauró fue:

- Flunixin Meglumine: 0,25mg/kg/8h. PO. Como antiendotóxico.
- Fenilbutazona: 2,2mg/kg/12h. PO. Para reducir la inflamación, el edema y el dolor.
- Pentoxifilina: 8mg/kg/12h. PO. Para mejorar la perfusión laminar.
- Aspirina: 10mg/kg/24h. PO. Como anticoagulante.

Nutricionalmente se le quitó el pienso y se le dejó una dieta a base de forraje de buena calidad.

Evolución

El animal mejoró la cojera a los 10 días y se le dio el alta médica.

Pasados 15 días los propietarios volvieron a llamar por la misma causa. Explicaron que no podían evitar que comiera todo el día algarrobas de la finca y que los días anteriores había cojeado.

La infosura aguda se había complicado. Nos encontramos ante un caso de infosura crónica. En la exploración tenía los signos clínicos anteriormente vistos, pero el grado de infosura era de 4. El burro rechazaba moverse y resistía el intento de levantar las extremidades. Se realizaron dos radiografías en ambas manos. Se observó un aumento de la distancia entre la muralla del casco y la cara dorsal de la falange; un desprendi-

miento de la misma y rotura por el rodete coronario, así como un hundimiento de la falange distal de 0'6 y 10 mm. Además se observó la presencia de un absceso en las lumbres.

El tratamiento médico fue el anterior junto con una pauta antibiótica de metronidazol 20mg/Kg/12h.

Se desbridó y limpió el absceso y una vez cedido parte del dolor y la inflamación, días después, con la colaboración de un herrero especializado, se realizó un recorte y herraje ortopédico.

Tratamiento corrector y médico

Lo primero que se hizo fue dar apoyo a la ranilla para evitar el dolor en la punta del tejuelo y elevar un poco los talones para disminuir la tracción del tendón flexor digital profundo. Para ello utilizamos un almohadillado de espuma de poliestireno de 5 cm. de espesor recortado y encajado con cinta al casco. Previamente se rebajaron aproximadamente 2 cm. de lumbres delante de la

Herraje Ortopédico

Los herrajes terapéuticos juegan un importante papel en el tratamiento de la infosura. En este caso utilizamos una herradura invertida a la cual añadimos una placa aproximadamente de 1 cm. de ancho, justo por detrás de la apófisis extensora de la falange distal (calculado en la radiografía). Añadimos una silicona en la parte descubierta de la palma en los talones.

De esta manera elevamos los talones disminuyendo la tracción del TFD, eliminamos la presión y con ello el dolor en las lumbres y punta de la ranilla, facilitamos el despegue de la extremidad y aumentamos el soporte en el tercio distal de la palma para evitar un mayor hundimiento.

A su vez realizamos un ranurado coronario en la extremidad anterior derecha, la cual mostraba un mayor desprendimiento de la muralla con separación a nivel coronario, a fin de evitar una mayor rotura de la corona. No fue necesaria la resección de la porción dorsal de la pared del casco.

Mateo, el burro, se encuentra con un grado de cojera de 1/5, sin antiinflamatorios. Cada mes y medio se le realizan radiografías y el recorte y herraje de las extremidades acorde a su evolución.

Pronóstico

Para la predicción del pronóstico del caballo con infosura, la gravedad de la claudicación es más importante que los hallazgos radiográficos debido a su correlación con la cuantificación de la lesión laminar.

Cuanto más rápido responde el caballo al tratamiento, menor lesión laminar se produce y mejor será el pronóstico para la recuperación.

Se debe de informar a los propietarios que la lesión laminar no puede revertir por completo, sólo se repara, y por tanto los caballos afectados tienen una mayor probabilidad de desarrollar una infosura de nuevo.

Discusión

La infosura crónica es una continuación de un caso agudo y comienza con el signo de movimiento del tejuelo dentro del casco. Algunos casos se resuelven con un mínimo desplazamiento mientras que otros continúan incluso hasta el desprendimiento del casco.

Todos estos cambios pueden tener múltiples orígenes, pero el resultado es la alteración de la irrigación vascular y la pérdida de la interdigitación laminar.

Bibliografía:

- Adams. *Lameness in Horses*. 5th Edición.
- Jean-Marie Denoix. *The Equine Distal Limb an atlas of Clinical Anatomy and Comparative Imaging*. Manson Publishing. 2009
- Rob Van Nassau. *El Casco del Caballo*. Fort Dodge. 2008

El COVIB i l'equip de VETERINÀRIA desitja unes bones festes i un millor any 2012 a tots els col·legiats i als seus

L'equip de **VETERINÀRIA** aprofita aquestes línies per enviar una sincera felicitació a tots els col·legiats i a les seves famílies i amics amb motiu d'aquestes dades tan entranyables. Així mateix, desitjam que l'any que comença sigui tant o més profitós que el 2011 i que dugui salut, pau i un pessimisme per als que menys tenen.

Per la seva banda, el Col·legi complí amb la tradició i el 21 de desembre organitzà un dels actes amb més acollida pel col·lectiu: el brindis de Nadal. Ho va fer, com els darrers anys, al Museu d'Es Baluard de Palma, i més d'un centenar de manescals passaren pel restaurant del museu d'art contemporani per trobar-se amb amics i col·legues i celebrar plegats aquestes dades tan senyalades.

Ponga su seguro en las mejores manos y ahorre hasta un 30%

En A.M.A. buscamos lo mejor para usted ofreciéndole siempre **LAS MAYORES VENTAJAS Y LAS MEJORES CONDICIONES**. Por eso ahora podrá aprovecharse de hasta un **30% DE DESCUENTO*** en la contratación de una nueva póliza con nosotros. **Confíe en A.M.A. Ahorrará en sus seguros. Ganará en tranquilidad.**

HASTA UN
30%
DE DESCUENTO

Infórmese en el **902 30 30 10**, en su oficina más cercana o en **www.amaseguros.com**

*Promoción válida del 1 de junio al 31 de diciembre de 2011

LA MUTUA DE LOS PROFESIONALES SANitarios

www.amaseguros.com